
INSTRUKS
for Direktoratet for forvaltning og økonomistyring
Fastsatt av Finansdepartementet
18. desember 2020

Innhold

1. Innledning	4
2. Finansdepartementets overordnede ansvar.....	4
3. DFØs samfunnsoppdrag, ansvar og myndighet.....	4
3.1. Regelverk og delegert myndighet	6
3.2. DFØs arbeid med regelverk.....	6
3.3. DFØs arbeid med felles standarder og systemer.....	7
3.4. DFØs arbeid med fellestjenester på økonomiområdet.....	8
3.5. Særskilte ansvarsområder	8
3.6. Organisatoriske endringer	9
3.7. Målgruppe og samarbeid med andre	10
4. Virksomhetens interne styring mv.	10
4.1. Internkontroll.....	10
4.2. Risikostyring	11
4.3. Internkontroll på informasjonssikkerhetsområdet	11
4.4. Samfunnssikkerhet og beredskap	11
4.5. Evalueringer.....	11
4.6. DFØs økonomisystem, regnskapsføring og -rapportering	11
4.7. Tilskuddsforvaltning	12
5. Styringsdialogen mellom Finansdepartementet og DFØ.....	12
5.1. Strategier	12
5.2. Tildelingsbrev	13
5.3. Årsrapport	13
5.4. Rapportering gjennom året.....	13
5.5. Møter og annen kontakt i styringsdialogen.....	13
5.6. Møter og annen kontakt i fagdialogen	14
5.7. Oppfølging av saker fra Sivilombudsmannen.....	14
5.8. Oppfølging av saker fra Riksrevisjonen.....	14
5.9. Høringsuttalelser	14

6. Særskilte føringer om ekstern kommunikasjon og om kontakt med folkevalgte organer, andre departementer mv.	15
6.1. Ekstern kommunikasjon.....	15
6.2. DFØs kontakt med Stortinget og andre folkevalgte organer.....	15
6.3. DFØs kontakt med andre departementer.....	15
6.4. Eksterne oppdrag	15
6.5. Ev. møter mellom departementet og tillitsvalgte i DFØ.....	16

1. Innledning

Instruksen er fastsatt av Finansdepartementet den 18. desember, jf. reglement for økonomistyring i staten § 3, og trer i kraft fra 1. januar 2021.¹ Instruksen erstatter instruks til Direktoratet for forvaltning og økonomistyring, fastsatt 19. desember 2019.

Økonomi- og virksomhetsstyringen i Direktoratet for forvaltning og økonomistyring (DFØ) skal følge reglement for økonomistyring i staten (heretter kalt reglementet), bestemmelser om økonomistyring i staten (heretter kalt bestemmelsene) og rundskriv fra Finansdepartementet, med de tilføyelser og presiseringer som departementet har gitt i denne instruksen. Reglementet, bestemmelsene og rundskriv fra Finansdepartementet er ikke gjengitt i denne instruksen, men gjelder i sin helhet.

Instruksen beskriver hvordan myndighet og ansvar er fordelt mellom Finansdepartementet og DFØ. Instruksen omtaler også krav og forventninger til virksomhetens interne styring mv. og hvordan styringsdialogen mellom Finansdepartementet og virksomheten skal innrettes. Instruksens punkt 6 gir ytterligere føringer om ekstern kommunikasjon og om kontakt med folkevalgte organer, andre departementer mv.

2. Finansdepartementets overordnede ansvar

Finansministeren har det politiske og konstitusjonelle ansvaret for DFØ. Den løpende etatsstyringen av DFØ er delegert til finansråden.

Finansdepartementet har det overordnede administrative og budsjettmessige ansvaret for DFØ. Departementets overordnede ansvar følger av reglementet § 4 og bestemmelsene pkt. 1.3. Departementet har en alminnelig instruksjonsmyndighet overfor DFØ.

Det faglige ansvaret er fordelt mellom Finansdepartementet, Kommunal- og moderniseringsdepartementet og Nærings- og fiskeridepartementet. Finansdepartementet er fagdepartementet for statlig økonomistyring. Finansdepartementet har overordnet ansvar for utredningsinstruksene, samfunnsøkonomiske analyse og økonomiregelverket i staten, herunder systemansvar for statens konsernkontoordning og statsregnskapet. Kommunal- og moderniseringsdepartementet er fagdepartementet for forvaltningspolitikk, statens innkjøpssetter og statlig personal- og arbeidsgiverpolitikk. Kommunal- og moderniseringsdepartementet har overordnet ansvar for fagområdene organisering og ledelse i staten og kompetanseutvikling i statlig sektor. Nærings- og fiskeridepartementet er fagdepartement for offentlige anskaffelser og har overordnet ansvar for fagområdet innkjøp i offentlig sektor.

3. DFØs samfunnsoppdrag, ansvar og myndighet

DFØs samfunnsoppdrag er å bidra til effektiv ressursbruk i staten, og til at staten når sine mål gjennom god styring, organisering, ledelse og gode beslutningsgrunnlag. DFØ

¹ Reglement for økonomistyring i staten og Bestemmelser om økonomistyring i staten omtales samlet som økonomiregelverket.

er statens fagorgan for økonomistyring, gode beslutningsgrunnlag for statlige tiltak, organisering og ledelse i staten, samt for anskaffelser i offentlig sektor og felles innkjøpsavtaler i staten. DFØ er også leverandør av fellestjenester til forvaltningen innenfor lønn og regnskap, samt ansvarlig for å gi arbeidsgiverstøtte til statlige virksomheter. DFØ skal sørge for en helhetlig tilnærming og utvikling av områdene DFØ har ansvar for.

DFØ har også en rådgivende funksjon overfor Finansdepartementet, Kommunal- og moderniseringsdepartementet og Nærings- og fiskeridepartementet. DFØ skal gi departementet bistand innenfor de fristene departementet setter.

DFØs hovedmål fremgår av Prop. 1 S for det enkelte budsjettår (fagproposisjonen for Finansdepartementet).

DFØ er et ordinært statlig forvaltningsorgan (bruttobudsjettet virksomhet) underlagt Finansdepartementet. Direktøren er virksomhetens øverste leder.

DFØ må balansere ønsket om direkte gevinster gjennom standardiserte fellesløsninger mot behovet for spesialtilpassede løsninger for enkelte eller grupper av statlige virksomheter.

Det skal være en likebehandling av alle statlige virksomheter innen regelverksforvaltning, arbeid med felles standarder og systemer, og rådgivning innen arbeidsrettslige spørsmål knyttet til regel- og avtaleverk, uavhengig av om de også mottar fellestjenester på økonomiområdet.

Direktoratet skal gi råd, tilby relevante verktøy og virkemidler til enkeltdepartementer og virksomheter innenfor direktoratets fagområder. DFØs tilbud skal være samlet, oversiktlig og brukervennlig. DFØs rådgivning, verktøy og virkemidler skal supplere tilbudet i markedet, og ikke duplisere det som kan leveres like godt med samme kvalitet fra markedet på kommersielle vilkår. DFØ kan imidlertid påta seg utvalgte enkeltoppdrag dersom disse er viktige for å få praksisnær erfaring med regelverk virksomheten forvalter eller tjenester DFØ tilbyr, og på den måten bidrar til god forvaltning og utvikling av DFØs rolle som fagorgan.

DFØ skal gjennomføre analyser og utredninger som gir grunnlag for å vurdere tilstand, utvikling og endringsbehov i forvaltningen. DFØ skal gi faglig innspill til politikktutvikling til departementene på sine fagområder.

DFØ skal utarbeide og innhente kunnskap, og formidle kunnskap i form av nøkkeltall, statistikk og analyser mv., og gjøre data på sine fag- og arbeidsområder tilgjengelig for videre bruk.

DFØ skal i samarbeid med andre fagmiljø i staten opprettholde og utvikle et helhetlig kompetansetilbud for ledere og medarbeidere i staten og skal forvalte og videreutvikle løsninger for digital læring i staten.

Nye tjenesteområder samt vesentlige endringer i, eller avvikling av, tjenestetilbudet skal forelegges Finansdepartementet og det aktuelle fagdepartement.

3.1. Regelverk og delegert myndighet

DFØ er delegert forvaltningen av økonomiregelverket og utredningsinstruksen og skal formidle kunnskap om hvordan statlige virksomheter skal eller kan etterleve disse. Forvaltningen innebærer at DFØ skal fortolke, informere og veilede, samt vurdere behov for videreutvikling og gi råd til Finansdepartementet om endringer. DFØ skal også behandle unntakssøknader fra økonomiregelverket.

Prinsipielle spørsmål skal forelegges ansvarlig fagdepartement før DFØ avgir en uttalelse. Prinsipielle spørsmål skal forelegges Finansdepartementet dersom det berører økonomiregelverket eller utredningsinstruksen, KMD dersom det berører kongelig resolusjon av 13. januar 2017 om statens innkjøpssenter, eller KMD dersom det berører arbeidsgiverpolitiske spørsmål under KMDs ansvarsområde, og NFD dersom det berører anskaffelsesregelverket. DFØ skal gi departementet nødvendig informasjon om problemstillingen saken berører.

Departementet forutsetter at prinsipputtalelser fra departementene om regelverk blir kommunisert i DFØ og fulgt opp.

Budsjettmessige, administrative og andre fullmakter fremgår av de årlige tildelingsbrevne.

3.2. DFØs arbeid med regelverk

Forvaltning av økonomiregelverket

DFØ er delegert myndighet til å fastsette unntak fra reglement og bestemmelsene, jf. § 3 i reglementet. Unntakssøknader som gjelder prinsipielle spørsmål skal forelegges Finansdepartementet, jf. pkt. 3.1. Søknader om unntak som gjelder arbeidsdeling mellom virksomhet og tjenesteyter, der arbeidsdelingen fraviker kravene til organisering av økonomioppgaver i bestemmelser om økonomistyring i staten pkt. 2.6, skal også forelegges Finansdepartementet. DFØ skal hvert år rapportere til Finansdepartementet om bruk av fullmakten.

På etatsstyringsområdet skal DFØ ha en tett faglig dialog med Finansdepartementet. DFØs forvaltning av etatsstyringsområdet (kapittel 1 i bestemmelsene) er delegert på følgende vilkår:

- DFØ skal innhente departementets kommentarer til veiledningsmaterieell om etatsstyring før det ferdigstilles.
- DFØ skal skriftlig holde departementet orientert om vesentlige tiltak på etatsstyringsområdet og oppdrag fra departementene.

Forvaltning av utredningsinstruksen

DFØs veiledningsansvar til utredningsinstruksen inkluderer ikke bestemmelsene som gjelder lover og forskrifter (kapittel 4) og arbeidet med EØS- og Schengen-saker (kapittel 5). Veiledning på disse områdene gjøres av hhv. Justis- og beredskapsdepartementet og Utenriksdepartementet. Det forventes at DFØ etablerer en god dialog med de to departementene, eksempelvis ved behov for avklaring av tolkningsspørsmål.

DFØ skal innhente kommentarer fra Finansdepartementet, Justis- og beredskapsdepartementet og Utenriksdepartementet til forslag om vesentlige endringer i veiledningen til utredningsinstruksen.

DFØs rolle som fagorgan for statlige beslutningsgrunnlag for statlige tiltak omfatter også fagområdet samfunnsøkonomisk analyse. Slike analyser er regulert i rundskriv fra Finansdepartementet.

Stortingets bevilgningsreglement

Saker som gjelder vesentlige spørsmål knyttet til forståelsen av Stortingets bevilgningsreglement skal oversendes til Finansdepartementet for behandling.

3.3. DFØs arbeid med felles standarder og systemer

DFØ skal forvalte og videreutvikle de obligatoriske ordningene statsregnskapet og statens konsernkontoordning med tilhørende rammeavtaler.

Statsregnskapet

Ved forvaltningen av statsregnskapet skal DFØ ivareta operative funksjoner i form av bl.a. sammenstilling av innrapportering til statsregnskapet, kontroll og avstemming. I samsvar med videre delegering av årlig fullmakt fra Stortinget til Finansdepartementet kan DFØ korrigere uoppklarte differanser i regnskapene og feilposterings som gjelder tidligere års regnskaper.

Betalingsformidling og statens konsernkontoordning

DFØ skal ha innsikt i utviklingen og statens behov innen betalingsformidlingsområdet. DFØ skal vurdere tilstand, utvikling og endringsbehov på hele betalingsformidlingsområdet i staten. Basert på dette skal DFØ gi råd og tilby relevante verktøy og virkemidler på området.

DFØ skal forvalte statens konsernkontoordning. Dette innebærer at DFØ skal inngå og forvalte rammeavtaler med banker om betalings- og kontoholdstjenester tilknyttet statens konsernkontoordning, og forvalte konsernkontostrukturen i Norges Bank.

Endringer som har prinsipiell karakter eller har vesentlige virkninger for Finansdepartementet, DFØ eller statlige virksomheter, skal forelegges Finansdepartementet for beslutning.

DFØ skal orientere Finansdepartementet før valg av leverandør på rammeavtaler om betalingsformidling og om utøvelse av opsjon om å forlenge rammeavtaler som er inngått.

3.4. DFØs arbeid med fellestjenester på økonomiområdet

DFØ skal levere fellestjenester på økonomiområdet med tilhørende tjenester til statlige virksomheter som ønsker det. DFØ skal ha tjenesteleveranser og systemløsninger som ivaretar kravene i økonomiregelverket og inngåtte rammeavtaler med bankene og andre relevante lover og regler. Tjenestene skal være i samsvar med avtalen med kunden.

Ved opptak av nye kunder eller nytt tjenesteområde til eksisterende kunder på lønns- og regnskapsområdet skal varige driftsutgifter finansieres med rammeoverføring. Forslag om rammeoverføringer skal forelegges Finansdepartementet og vedkommende fagdepartement i samsvar med gjeldende frister i budsjettprosessen. Virksomheter som ønsker unntak fra dette, skal forelegge saken for Finansdepartementet gjennom sitt fagdepartement. Midlertidige kostnader knyttet til endringer omtalt over, finansieres med belastningsfullmakter eller direkte betaling.

Tredjepartskostnader skal som hovedregel belastes kundene. Dekning av utgifter i tilknytning til enkelte kurs- og konferansetilbud kan unntaksvis belastes kundene.

Opptak av nye kunder gir DFØ mulighet til å utvikle nye løsninger som kommer andre kunder til gode. DFØ kan ta på seg utviklingsoppdrag som finansieres av enkeltkunder, men produktene og tjenestene som utvikles skal kunne stilles til rådighet også for andre kunder, som hovedregel vederlagsfritt.

3.5. Særskilte ansvarsområder

Oppgaver og ansvar i den statlige arbeidsgiverfunksjonen

DFØ skal gi faglig råd og veiledning til statlige virksomheter i arbeidsgiverpolitiske spørsmål, herunder også om omstilling og endring, og skal gi støtte til statlige virksomheter innen kompetanse- og ledelsesområdet. DFØ skal gjøre dette gjennom å utvikle og tilby hensiktsmessige og helhetlige løsninger. DFØ skal drifte og videreutvikle en arbeidsgiverportal som er en inngang til veiledning og støtte til virksomhetene. DFØ skal drifte og videreutvikle opplæringskontoret for statlige virksomheter (OK Stat), samt en fast traineeordning.

Sekretariat for Statens arbeidsgiverråd

Rådet består av 15 virksomhetsledere fra ulike deler av staten og skal gi KMD råd på arbeidsgiverfeltet og økt kunnskap om virksomhetene i staten. I tillegg skal rådet fremme virksomhetenes interesser i utviklingen og gjennomføringen av den statlige arbeidsgiverpolitikken. DFØ er sekretariat for statens arbeidsgiverråd.

Statens innkjøpssenter

DFØ har ansvar for etablering, forvaltning og videreutvikling av sentrale innkjøpsavtaler gjennom Statens innkjøpssenter. Målet er mer profesjonelle, effektive og enkle innkjøpsprosesser samt bedre og mer gunstige kjøp. DFØ prioriterer avtaleområdene på grunnlag av brukerkontakt og markedsanalyser, og ut fra hvilken effekt man forventer at slike avtaler vil kunne gi av fordeler for statlige virksomheter, samtidig som konkurransen i markedet opprettholdes og stimuleres.

Kunnskapsinnhenting

DFØ skal aktivt, og på eget initiativ, utvikle kunnskapsgrunnlaget knyttet til status og forbedringsbehov innenfor statlig styring, organisering, ledelse og kompetanse. DFØ skal hvert tredje år gjennomføre statsansatteundersøkelsen, og hvert annet år gjennomføre innbyggerundersøkelsen, og hvert år gjennomføre en kartlegging av antall ansatte i stats- og sentralforvaltningen. DFØ skal også følge utviklingstrekkene for statlig tilsyn med kommunesektoren og gi kunnskapsgrunnlag til KMDs orientering om dette til Stortinget hvert fjerde år.

Ansvar for oppfølging av Norges medlemskap i OECDs Regulatory Policy Committee

DFØ skal ivareta oppgaven som ansvarlig koordinator for Norges medlemskap i OECDs Regulatory Policy Committee. Dette innebærer et ansvar for å samordne informasjon og deltakelse med de øvrige norske samarbeidspartnerne – Nærings- og fiskeri-departementet, Kommunal- og moderniseringsdepartementet, Justis- og beredskapsdepartementet (Lovavdelingen), Finansdepartementet og Regelrådet.

Depotforvaltning

DFØ skal føre kontroll med Utenriksdepartementets depotforvaltning. Kontrollen skal resultere i en oversikt over aktive gjeldsbrev (gjeldsbrev med utestående) som er utstedt av Utenriksdepartementet til Verdensbanken og som UD har i sin forvaring. DFØ skal årlig blant annet kontrollere oppbevaring av gjeldsbrev og rutiner for nedskrivning og kansellering av gjeldsbrev.

Nordisk utvekslingsordning

DFØ ivaretar enkelte forvaltningsoppgaver på grunnlag av avtale med Nordisk minister-råds sekretariat. DFØs oppgaver innebærer, i en tidsbegrenset periode, å fordele totale tildelte stipendmidler fra Nordisk ministerråd til de andre nordiske landene, samt håndtere tilbakebetaling av ubrukte midler. DFØ har i tillegg et vedvarende nasjonalt ansvar for administrasjon av stipendordningen overfor søkere/mottakere i Norge, herunder utbetaling av stipendmidler.

3.6. Organisatoriske endringer

DFØ må løpende vurdere tilpasninger i organisasjonen for å sikre en god og effektiv oppgaveløsning som ivaretar hensynet til et helhetlig brukerperspektiv. Departementet skal varsles tidlig dersom virksomheten utreder organisatoriske endringer av større

omfang. Eventuell omlokalisering eller nedleggelse av organisatoriske enheter skal forelegges departementet.²

Departementet viser for øvrig til retningslinjer for lokalisering av statlige arbeidsplasser og statlig tjenesteproduksjon og egne retningslinjer som gjelder for den konkrete plasseringen i senterområder og for leie av bygg.³

3.7. Målgruppe og samarbeid med andre

DFØ arbeider primært opp mot statsansatte og statlige virksomheter. På noen områder er også kommunal sektor og næringslivet målgruppe. DFØ skal samarbeide med andre virksomheter der dette er hensiktsmessig ut fra det ansvar og de oppgaver direktoratet har.

4. Virksomhetens interne styring mv.

Krav til DFØs interne styring følger av økonomiregelverket. Virksomheten skal fastsette instruks for egne aktiviteter innenfor rammen av denne instruksen og iht. økonomiregelverket.

DFØ skal arbeide systematisk og kontinuerlig med å identifisere og iverksette tiltak som kan gi en bedre og mer effektiv oppgaveløsning.

Departementet kan gi mer detaljerte føringer om virksomhetens interne styring, og rapportering om slike forhold, i de årlige tildelingsbrevene.

4.1. Internkontroll

DFØ skal ha tilfredsstillende internkontroll slik at fastsatte mål og resultatkrav følges opp, ressursbruken er effektiv og virksomheten drives i samsvar med gjeldende lover og regler. Virksomhetens ledelse har ansvar for å påse at internkontrollen er en integrert del av DFØs styring og at den fungerer på en tilfredsstillende måte. Virksomheten skal årlig rapportere om tilstanden på internkontrollen, jf. nærmere krav i tildelingsbrevene.

DFØs internrevisjon skal innrettes i samsvar med Finansdepartementets rundskriv R-117.

² Gjelder ikke for arbeidsplasser som er klart tidsavgrensede, kollegiale organ som råd og utvalg og ved flytting innenfor samme kommune ifm. at leiekontrakt utgår. Departementet skal likevel informeres om slik flytting/nedleggelse. Instruks om håndtering av bygge- og leiesaker i statlig sivil sektor av 20. januar 2012 gjelder.

³Jf. Statlige planretningslinjer for samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging av 26. september 2014, Instruks om håndtering av bygge- og leiesaker i statlig sivil sektor av 20. januar 2012 og Rundskriv om normer for energi- og arealbruk for statlige bygg av 17. desember 2015.

4.2. Risikostyring

Risikostyring skal være en integrert del av virksomhetsstyringen. DFØ skal ha en systematisk tilnærming til å identifisere, analysere og håndtere risiko på ulike nivåer i virksomheten. DFØ skal årlig utarbeide risikovurderinger om strategiske og operasjonelle risikoer og iverksette risikoreduserende tiltak der risikoen vurderes å være for høy. Gjenværende risiko etter tiltak skal vurderes, og virksomheten skal ta stilling til om denne risikoen er akseptabel eller ikke. I forbindelse med større utviklingstiltak eller endringer, skal virksomheten gjennomføre særskilte risikovurderinger.

4.3. Internkontroll på informasjonssikkerhetsområdet

DFØs internkontroll og risikostyring på informasjonssikkerhetsområdet skal være en integrert del av virksomhetens styring og skal basere seg på gjeldende regler, anerkjente standarder og vurderinger av trusselbildet. Vesentlige hendelser som truer eller kompromitterer informasjonssikkerheten skal varsles til departementet.

4.4. Samfunnssikkerhet og beredskap

Samfunnssikkerhet og beredskap skal være en integrert del av DFØs virksomhet. Sikkerhetsledelse skal være en integrert del av virksomhetsstyringen. DFØ skal ha oversikt over sine verdier og kartlegge risiko og sårbarhet på egne ansvarsområder, inklusive vesentlige gjensidige avhengigheter til andre virksomheter og sektorer der dette er aktuelt. Virksomheten skal ha oppdaterte beredskapsplaner og delta i eller selv gjennomføre beredskapsøvelser. Øvelser og uønskede hendelser skal evalueres og følges opp.

DFØ skal varsle departementet umiddelbart ved alvorlige sikkerhetshendelser.

4.5. Evalueringer

DFØ skal bruke evalueringer systematisk som del av virksomhetsstyringen, jf. bestemmelsene pkt. 2.7. Planlegging, gjennomføring og offentliggjøring av større evalueringer bør tas opp i styringsdialogen med departementet. Resultatinformasjon fra gjennomførte evalueringer skal benyttes på en systematisk måte i DFØs virksomhetsstyring.

DFØ skal sørge for at det etableres et hensiktsmessig opplegg for evaluering av tilskudd virksomheten forvalter, i tråd med bestemmelsene pkt. 6.5.

4.6. DFØs økonomisystem, regnskapsføring og -rapportering

DFØs økonomisystem skal være tilpasset virksomhetens og departementets behov for styrings- og regnskapsinformasjon, og tilrettelagt for obligatorisk rapportering og kontroll. DFØ skal varsle departementet om prosesser for anskaffelse av eller vesentlige endringer i økonomisystem på et tidlig stadium i planleggingen.

I tråd med DFØs vurdering fører etaten virksomhetsregnskap etter periodiseringsprinsippet i henhold til de statlige regnskapsstandardene (SRS). Eventuell endring i regnskapsprinsipp skal skje i samråd med Finansdepartementet.

Det skal foreligge rutiner for kontroll og godkjenning av utleggsrefusjoner og oppgavepliktige tilleggsytelser til direktør.

4.7. Tilskuddsforvaltning

DFØ er sekretariat for KMD og hovedsammenslutningene i arbeidet med å fordele kompetansemidler partene avsetter ved hovedtariffoppgjørene. DFØ forbereder og følger opp tildelingen av midlene innenfor rammen av retningslinjer og beslutninger som tas av de sentrale parter, i tråd med til enhver tid gjeldende Hovedtariffavtale i staten. DFØ skal sørge for en effektiv og hensiktsmessig forvaltning av de tariffavsatte midlene. Den søknadsbaserte ordningen er en tilskuddsordning og skal forvaltes i tråd med økonomiregelverkets krav på området.

Dersom DFØ skal forvalte enkeltstående tilskudd iht. bestemmelsene om økonomistyring i staten pkt. 6.4.2, vil dette fremgå av et tildelingsbrev fra Finansdepartementet.

5. Styringsdialogen mellom Finansdepartementet og DFØ

Styringsdialogen mellom Finansdepartementet og DFØ er forankret i den årlige Prop. 1 S (fagproposisjonen for Finansdepartementet) og Stortingets behandling av denne, denne instruksjonen, samt reglement og bestemmelser om økonomistyring i staten.

Departementet fastsetter styringsdialogens form og innhold i samråd med DFØ. Departementet har overordnet ansvar for at styringsdialogen fungerer på en hensiktsmessig måte. Hoveddokumenter og faste møter i styringsdialogen fremgår av styringskalenderen som følger vedlagt de årlige tildelingsbrevene til virksomheten.

Styringsdialogen skal dokumenteres og Finansdepartementets styring er alltid skriftlig. Ved uklarheter skal DFØ ta kontakt med departementet. Finansdepartementet oversender referat fra faste møter i styringsdialogen til Riksrevisjonen.

Kommunal- og moderniseringsdepartementet og Nærings- og fiskeridepartementet deltar i styringsdialogen på sine fagområder.

5.1. Strategier

DFØs strategier og flerårige planer, jf. bestemmelsene punkt 2.3.1, skal ta utgangspunkt i samfunnsoppdrag og mål for virksomheten, jf. Prop 1 S. Det skal være kontakt mellom DFØ og departement ved utarbeidelse og endring av overordnet virksomhetsstrategi. DFØs virksomhetsstrategi skal forelegges departementet før endelig fastsettelse i direktoratet.

5.2. Tildelingsbrev

I tildelingsbrevet formidles Stortingets vedtak og forutsetninger samt andre føringer og forventninger fra departementet. Tildelingsbrevet inneholder en oversikt over de bevilgninger og fullmakter som stilles til DFØ disposisjon i budsjettåret.

Før endelig tildelingsbrev fastsettes, utarbeider departementet et foreløpig tildelingsbrev som sendes til DFØ til uttalelse.

Supplerende tildelingsbrev sendes dersom det i ettertid av det ordinære tildelingsbrevet oppstår behov for nye eller endrede styringssignaler, å tildele DFØ midler eller å gi større oppdrag som ikke fremgår av tildelingsbrevet.

Svar på bestillinger, føringer, oppdrag o.l. som fremgår av tildelingsbrevet eller supplerende tildelingsbrev skal sendes til det departementet som har ansvaret for fagområdet. Dersom Finansdepartementet ikke er mottaker skal en kopi sendes til Finansdepartementet.

5.3. Årsrapport

DFØ skal utarbeide en årsrapport i overensstemmelse med krav i tildelingsbrev, denne instruksene, bestemmelser om økonomistyring i staten og tilhørende rundskriv.

Årsrapport med årsregnskap skal publiseres på DFØs nettsider etter behandling på årsmøtet. Videre skal revisjonsberetningen publiseres innen 1. mai og sammen med årsrapporten. DFØ skal sende kopi av årsrapport til Riksrevisjonen.

5.4. Rapportering gjennom året

Rapporteringskrav og -frister vil omtales i de årlige tildelingsbrevene. Krav til rapportering gjennom året vil bli tilpasset de styringsbehov departementet til enhver tid har og vil bli vurdert i samråd med DFØ.

Dersom det oppstår alvorlige avvik eller uforutsette situasjoner, må DFØ straks ta kontakt med Finansdepartementet uavhengig av fastsatte rapporteringstidspunkter. DFØ skal også varsle om hendelser med mulig mediemessig eller politisk interesse.

5.5. Møter og annen kontakt i styringsdialogen

Det gjennomføres i løpet av året flere faste møter i styringsdialogen med DFØ. Finansdepartementet fastsetter, i samråd med virksomheten, tidspunkt og dagsorden for møtene. Det utarbeides referat fra alle faste møter med virksomheten. Utkast til referat foreligger DFØ før referatet ferdigstilles. Direktøren skal som hovedregel delta på de faste møtene.

Det vil være behov for kontakt og møter mellom Finansdepartementet og DFØ også ut over de faste møtene som inngår i styringskalenderen. Dersom departementet i møter,

eller ved annen kontakt, formidler føringer som har karakter av styring, skal disse oversendes skriftlig til DFØ ved referat eller på annen måte. Også annen informasjon som er vesentlig i styringsdialogen skal dokumenteres skriftlig.

5.6. Møter og annen kontakt i fagdialogen

I tillegg til styringsdialogen vil det være behov for å avholde møter og annen kontakt mellom hhv. Finansdepartementet, Kommunal- og moderniseringsdepartementet eller Nærings- og fiskeridepartementet og DFØ hvor tema er av faglig art. Antall årlige fagmøter vurderes etter behov. Fagmøter skal normalt ha en dagsorden. Ved behov føres det referat eller oppsummeringer fra fagmøter og annen kontakt i fagdialogen.

Dersom det i et fagmøte oppstår behov for å gi styringssignaler eller instruere DFØ skal dette gjøres skriftlig i etterkant av møtet innenfor den formelle styringslinjen. Alle styringssignaler skal være godkjent av Finansdepartementet og sendes av Finansdepartementet til DFØ.

5.7. Oppfølging av saker fra Sivilombudsmannen

DFØ skal holde seg orientert om, og følge opp, saker på virksomhetens område som er tatt opp av Sivilombudsmannen. Departementet legger til grunn at DFØ i alminnelighet retter seg etter uttalelser fra ombudsmannen. DFØ skal orientere departementet om saker av prinsipiell betydning.

5.8. Oppfølging av saker fra Riksrevisjonen

DFØ skal følge opp merknader fra Riksrevisjonen. Finansdepartementet stiller nærmere krav om rapportering om oppfølging av saker fra Riksrevisjonen i de årlige tildelelsesbrevne.

5.9. Høringsuttalelser

Ved høringer der bare departementene er høringsinstans, vil departementene innhente uttalelser fra underliggende virksomheter etter behov. Hvis DFØ er angitt som høringsinstans, kan høringsuttalelser gis direkte og med kopi til departementene minst ti dager før ordinær høringsfrist utløper, med mindre annet er avtalt. Dette gjelder også der virksomheten ubedt gir uttalelse. Kopi skal også sendes til Kommunal- og moderniseringsdepartementet og Nærings- og fiskeridepartementet i saker som berører deres fagområder. I saker som reiser prinsipielle spørsmål eller som i stor grad berører virksomheten, bør departementene konsulteres i god tid før høringsuttalelse avgis.

6. Særskilte føringer om ekstern kommunikasjon og om kontakt med folkevalgte organer, andre departementer mv.

6.1. Ekstern kommunikasjon

DFØ skal arbeide langsiktig og systematisk for et klart, godt og brukervennlig språk i virksomhetens interne og eksterne kommunikasjon.

Det er viktig at kommunikasjonen fra departementet og DFØ er helhetlig og samordnet. DFØ skal orientere departementene i god tid før offentliggjøring av større utredninger, evalueringer eller rapporter som DFØ har utført eller bestilt, jf. også omtale i punkt 5.4 om rask varslings om saker eller hendelser som kan ha mediamessig eller politisk interesse. Dersom det oppstår spørsmål om hvem som bør håndtere en mediehenvendelse, skal DFØ raskt ta kontakt med departementet for å avklare spørsmålet.

6.2. DFØs kontakt med Stortinget og andre folkevalgte organer

Statsråden har konstitusjonelt og parlamentarisk ansvar overfor Stortinget, og regjeringen og departementet er overordnet underliggende etater. Som følge av dette skal underliggende etater i utgangspunktet ikke møte i noen av Stortingets organer uten at statsråden er informert og gitt anledning til å være til stede, og henvendelser fra Stortinget til en ytre etat skal normalt skje gjennom departementet. Dette gjelder også dersom folkevalgte eller kandidater til folkevalgte verv ønsker å besøke etaten. Det er etablert praksis at etatene under Finansdepartementet kan møte samlede komiteer fra Stortinget og at kontakt om slike møter går via Finansdepartementet.

6.3. DFØs kontakt med andre departementer

DFØ skal ikke ha direkte kontakt med andre departementer uten at Finansdepartementet er informert eller det er gjort særskilte avklaringer om dette.

Følgende unntak gjelder:

- fagdialog med KMD og NFD innenfor departementenes faglige ansvarsområder, jf. pkt. 2.
- råd, veiledning o.l. DFØ gir til sine brukere der bruker er et departement, jf. pkt. 3
- dialog med departement som er oppdragsgiver, kunder og kjøper økonomitjenester av DFØ, jf. pkt. 3.4.
- kontakt nødvendig for å utføre DFØs særskilte ansvarsområder, herunder kunnskapsinnhenting og utvikling av tjenester til forvaltningen, jf. pkt. 3.5.

6.4. Eksterne oppdrag

Større oppdrag, tiltak o.l. fra andre departementer eller virksomheter skal være klarert med Finansdepartementet og ansvarlig fagdepartement. Dette gjelder også dersom oppdraget/tiltaket finansieres ved eksterne midler.

6.5. Ev. møter mellom departementet og tillitsvalgte i DFØ

Finansdepartementet vil normalt ikke ha møter med de tillitsvalgte i virksomheten. I særskilte tilfeller hvor departementet planlegger møter med representanter for ansattes organisasjoner i DFØ, vil departementet i forkant informere virksomhetsleder og be virksomhetsleder også møte. Dersom tillitsvalgte fra virksomheten har møte med politisk ledelse, vil departementet også delta på administrativt nivå.